

DE REFORMATIE

WEEKBLAD TOT ONTWIKKELING VAN HET GEREFORMEERDE LEVEN

DIE OWE JEUGD VERNIEUWT ALS EENS ARENDS PSALM 10:3

Onder redactie van Prof. Dr K. SCHILDER, Kampen.

Medewerkers: Dr H. A. van Andel, Solo; Dr R. E. van Arkel, Utrecht; N. Baas, Amsterdam; Dr Henry Beets, Grand Rapids; Dr H. Bergema, Karoani; Dr F. A. den Boeft, Rotterdam; Dr E. T. v. d. Born, Heemstede; Mr A. Bouman, Rotterdam; Ir B. ter Brugge, Almelo; Dr K. J. Cremer, Kampen; Mevr. W. Cremer-de Vries, Kampen; Dr R. J. Dani, Kampen; Dr A. C. Drogendijk, Dordrecht; Dr D. v. Dijk, Groningen; Drs D. J. Galle, Kampen; Mevr. G. Gillhuis-Smitskamp, Mijdrecht; Dr J. H. Hagenbeek, Zwolle; Dr J. van Herksen, Ermelo; Dr B. Holwerda, Amersfoort; A. Janse, Biggkerke; Dr P. Jasperse, Leiden; Dr G. Keizer, De Steeg; Dr B. A. Knoppers, Amsterdam; Dr J. L. Koole, Vreeland; Dr E. D. Kraan, Vlaardingen; A. Kuiper, Utrecht; Dr J. v. d. Linden, Poerworedjo; Dr S. O. Los, 's-Gravenhage; Mevr. C. E. Th. Luijcknaar-Franken-Schreuder, Rotterdam; Dr F. C. Meijster, Rotterdam; G. Meima, Groningen; Dr H. Mulder, Deventer; Dr A. Ringnalda, Ermelo; P. J. Risseuw, 's-Gravenhage; C. Rijndorp, Rotterdam; A. Schilder, 's-Gravenhage; Dr G. K. Schoep, 's-Gravenhage; Dr R. Schippers, Wanswert; Dr J. Smelik, 's-Gravenhage; Dr H. Smilde, Groningen; Drs H. Smitskamp, 's-Gravenhage; Dr N. Streefkerk, Wollega; D. Stroo, Bussum; J. Strikwerda, Zeist; Prof. Dr C. van Til, Philadelphia Pa.; Dr C. Veenhof, Haarlem; Drs M. B. v. 't Veer, Groningen; Dr J. Veldkamp, Hilversum; Prof. Dr D. H. Th. Vollenhoven, Amsterdam; Dr M. Vreugdenhil, Meliskerke; Dr F. de Vries, 's-Gravenhage; Dr J. de Vries, Tilburg; Dr H. J. Westerink, Leiden; Dr D. K. Wieringa, Capelle a. d. IJssel; Mr J. A. de Wilde, 's-Gravenhage; Dr S. U. Zuidema, Solo.

Alle stukken bestemd voor de Redactie zende men aan:
Prof. Dr K. SCHILDER, Vloedijk 101, Kampen.

Drukkers-Uitgevers:
OOSTERBAAN & LE COINTRE N.V., Goes.
Telefoon No. 58. — Postrekening No. 36000.

Abonnement: f2.50 per halfjaar bij vooruitbetaling.
Voor 't Buitenland f7.50 en voor Ned.-Indië f6.— per jaar.
Advertentiën: 25 ct. per regel. — Losse nummers f0.15.

INHOUD: Hoofdartikel: Iets over het Joodsche probleem, IV. — Uit de Schrift: Christus, opgestaan (Matth. 28: 15b). — Kerkelijk leven: Censuurquaestie betreffende N.S.B.- en C.D.U.-leden. Aantal professoren als adviseerende leden ter Synode. Twee betekenisvolle studies. Een belangrijk opstel, III. Levensonderhoud of behoefte? De Groote Catechismus van Zacharias Ursinus, XXXI. — Even parkeerden: De nood, ons opgelegd. — Pop. wetensch. schetsen: In Kuiper's lijn, VI. — Muzikale kroniek: De Mattheüs Passion. — Zending en Evangelisatie: De Christelijke Boodschap in een Niet-Christelijke Wereld, VI. — Stemmen uit onze kerken: „Uit de goede werken verzekerd“, IV. — Perschoon. — Boekbespreking. — Kerknieuws.

HOOFDARTIKEL

Iets over het Joodsche probleem.

IV.

De motieven voor de Jodenvervolg. I.

Wij staan hier voor een der moeilijkste vragen van het Joodsche probleem. De vraag, uit welke motieven de vijandige gezindheid tegen de Joden te verklaren is.

Het Antisemitisme toch is geen één-voudig, maar een veel-voudig, een samengesteld begrip. Het is niet uit één grondgedachte of beweegreden te verklaren. Er liggen een reeks motieven aan ten grondslag. En het opmerkelijke is, dat de verschillende motieven niet logisch uit elkander volgen, maar telkens elkander kruisen en beïnvloeden.

In eenzelfde volk komt de aversie tegen de Joden zelfs uit verschillende tegengestelde motieven voort. Prof. Dr Ph. Kohnstamm toont het duidelijk aan in zijn „Psychologie van het Antisemitisme“. De een mag den Jood niet lijden om zijn afzondering van de andere burgers, de ander om zijn aanpassingsvermogen en indringerige manieren; de een om zijn kapitalisme en speculatie, de ander om zijn socialisme en communisme; de een omdat hij er zich op verheft een zoon van Abraham te zijn, de ander omdat hij cosmopolitische allure's aanneemt; de een om zijn theïsme, zijn geloof in den eenigen, waarachtigen God, de ander om zijn atheïsme, zijn volstrekte godloochening; de een om zijn moraliteit, zijn vasthouden aan de wet der zeden, de ander om zijn immoraliteit, zijn onzedelijke leven, praktijken. Wie het Antisemitisme logisch, d.i. het eene motief uit het andere tracht te verklaren, onderneemt een vruchteloze poging. Het is geen rationeel (redelijk), maar een irrationeel (onredelijk), met de rede in strijd zijnd) probleem. Maar uit welke motieven de Jodenhaat ook voortkomt, hierin zijn alle bestrijders één, dat zij de Joden een bederf achten en samen het Antisemitisme vormen. Een logische verklaring van het Antisemitisme is dan ook onmogelijk. Om het een weinig nader te kennen, wijs ik op een viertal motieven.

Opmerkelijk, dat eerst na den wereldoorlog (1914—1918) onder al de beweegredenen het ras-motief zoo sterk op den voorgrond treedt. Nieuw is de rassenleer wel niet. Reeds een eeuw geleden had de dichter en diplomaat J. A. von Gobineau (1816—1882) er den grond van gelegd. De cultuurfilosoof H. S. Chamberlain ging er in het begin dezer eeuw mee voort in zijn veelgelezen boek: „Die Grundlagen des neunzehnten Jahrhunderts“, waarin hij het Arische rassen-element sterk propageerde. En op zijn beurt heeft Dr Dinter in zijn roman „Die Sünde wider das Blut“ de theorieën van Chamberlain onder het Duitsche volk gebracht. Zoo was de bodem niet alleen bereid, maar ook het zaad van het Antisemitisme gezaaid, om langzaam te ontkiemen en bij gunstige omstandigheden snel te groeien.

Die snelle groei kwam spoedig en wel door de krenkende vernedering na den oorlog 1914—1918. Diep, tot in hart en nieren heeft het Duitsche volk die nederlaag gevoeld. Gevolg was een veerkrachtige opleving van het nationalisme. En toen kwam in 1930 het geweldige boek van Alfred Rosenberg: „Der Mythos des 20sten Jahrhunderts“ (De mythe der 20ste eeuw), dat er bij het Duitsche volk zoo gretig inging. Dr A. H. Edelkoort schrijft er van: „Die mythe, waaraan de 20ste eeuw moet geloven, is de mythe van het bloed, en hiermee raken wij aan het eerste motief van den strijd tegen het Jodendom, het ethnologisch motief. Het Jodendom behoort tot een ander ras, is vreemd aan het Duitsche volk, dat met trots weet Germaansch te zijn, en „Ariër“ te heeten, en al ware verder niets ten ongunste van de Joden te zeggen, dan ware dit al reden genoeg voor elken rechtgeaarden Duitscher, voor ieder rechtgeaarden Germaan, om hen tot het uiterste te bestrijden, want hoogste doel is de zuiverheid van het eigen, onvolprezen ras. Immers al wat leelijk en slecht is in de wereld, laat zich schrijven op rekening van den Semiet, en al wat schoon en goed is, is het werk van den Ariër.“ Vox Theologica enz. Maart 1938, p. 99.

Of wij dan alle rasverschillen willen ontkennen? Natuurlijk niet. Maar dan zou ik liever niet van ras-, maar van natie-verschillen willen spreken. Ras duidt in strikten zin alleen aan een onderscheid in de physiologische (lichamelijke) zijde van den mensch. Het begrip ras zoekt het onderscheid alleen in het uitwendige, lichamelijke: in huid, schedelbouw, kleur van het haar, lichaamsbouw, enz. Groepen van menschen, die dezelfde lichamelijke kenmerken hebben en deze eigenschappen erfelijk bezitten, behooren tot hetzelfde ras. Natie daarentegen komt van het Lat. nasci d.i. geboren worden, en duidt op afkomst, geboorte. De Joden zijn genealogisch (van herkomst) allen Semieten, terwijl Duitschers, Fransen, Engelschen, Nederlanders, hoezeer zij onderling verschillen, toch allen Japhetieten zijn. De Joden zijn onder de volken een eigen natie en zullen dat krachtens Goddelijk bestel wel blijven ook. Zij zijn een eigen type, hebben een eigen houding, een eigen gelaatsuitdrukking, eigen zeden en gewoonten. Een Jood is overal te kennen. Hij is een ander mensch, met eigen lichaamsbouw, schedelvorm, gitzwart, soms rossig en gekruld haar. Hij loopt anders, spreekt anders, handelt anders en komt op een eigen manier door de wereld. Eeuwen lang onder de volken verspreid, lost hij er zich toch niet in op. Hij leeft afzonderlijk, eet afzonderlijk, trouwt afzonderlijk en wordt zelfs op een afzonderlijk kerkhof begraven. Het eigen Joodsche grondtype blijft onder al de volken gelijk, ook al komt het onder invloed van klimaat, levenswijze en andere invloeden in de verschillende landen van Oosten en Westen wel weer anders voor.

Dat de Duitsche regeering tegen de ras- en bloedvermenging met de Joden ernstig bezwaar heeft, is dan ook best te verklaren.

Geen Christen in Nederland zal een Joodsch huwelijk verdedigen. Reeds in het algemeen is er een zekere „horror naturalis“, d.i. een „natuurlijke afkeer“, die er van terughoudt. En bovendien geldt voor ieder Christen de eisch van 1 Cor. 7:39, dat men alleen mag trouwen „in den Heere“. Dr A. Kuyper keurt het ook af: „Een Joodsch huwelijk acht ik ook voor een Christen ongeoorloofd, omdat zoo diepgaand verschil in het huwelijksleven de zoo noodige harmonie in het religieuze leven en bij de opvoeding zal doen ontbreken.“ („Om de Oude Wereldzee“ I, p. 320). In het algemeen komt dan ook een huwelijk tussen een niet-jood met een jood slechts bij uitzondering voor. Alleen een religieus totaal onverschillige zal er zich toe leenen, te eer wanneer hij op Joodsch goud belust is. Geen wonder, dat de Duitsche Re-

Tweeltrië opleiding.

Noch van een prijsgeven van Universitaire, noch van een loslaten van de Seminaristische opleiding kan ook o.d. sprake zijn.

Het accoord van '08 bindt, en blijft binden, over en weer, tot tijd en wijle alle kerken saam ten deze tot een zoo goed als eenparige keuze mochten gekomen zijn.

En zoo verstaan ook wij het verlangen naar meerder eenheid niet anders dan in dien zin, dat bij het principieel behoud van beide, zoveel broederlijk overleg vermag, de nadeelige gevolgen van dit dualisme voorkomen worden.

Dr A. KUYPER.

„De Heraut“, No. 1207, 17 Febr. 1901.

geering verdere bloedvermenging wil tegengaan. In het begin dezer eeuw was ongeveer een zesde der Joodsche huwelijken gemengd. Van 1875—1900 waren 60.880 zuiver-Joodsche en 7804 gemengde Joodsche huwelijken gesloten. In 1901 bedroeg het voor heel Duitschland 638. Zie „Om de Oude Wereldzee“ I, p. 254. Ons bezwaar gaat dan ook alleen tegen het wettelijk verbod der Duitsche regeering. Huwelijken tusschen „Ariërs“ en „Joden“ zijn streng verboden en worden wettelijk gestraft. Maar die macht komt volgens Christelijke beginselen aan geen overheid toe. Geen wettelijke dwang, maar zedelijke en geestelijke opvoeding moet er voor bewaren. En nog minder mag een regeering de Joden vervolgen en verdrijven om verdere vermenging onmogelijk te maken.

Wel hebben wij bezwaar tegen de geweldige overdrijving van de rassen-leer. Wij bedoelen dit, dat men uit de somatische, lichamelijke eigenschappen de zedelijke en geestelijke meerderwaardigheid van een volk, bijv. het Duitsche volk, afleidt. Volgens kenners zijn er geen volkomen rassen-reine volken. In alle rassen komen kruisingen voor. Men overdrijft wanneer men uit een afwijkende huidkleur besluit, dat zoo iemand tot een ander ras behoort. Zulk een overdrijving voert tot rasverheerlijking. Drs Jac. van Nes wijst in „Arja“, Nov. '38, p. 11, op het voorbeeld van Hans Günther in diens „Rassenkunde des jüdischen Volkes“, p. 160 v. Van David lezen wij in 1 Sam. 16:12, dat „hij roodachtig, mitsgaders schoon van oogen en schoon van aanzien was“. Hans Günther neemt dit woord „roodachtig“ als „roodharig“ en zegt dan, dat dit een „Nordische“ inslag onderstelt. Zoo tracht men met zijn rassenleer de Schrift te vervalschen en aan de Joden hun grooten held David te ontrooven. Terecht heeft men dan ook van „Rassen-waanzin“ gesproken.

Een volgend motief voor den strijd tegen de Joden ligt in de overwegende positie, die zij in den handel, het geld- en bankwezen innamen. Dr Edelkoort noemt dit het economisch motief. De ernstige grief was, dat zij zich niet slechts aan verkeerde, maar zelfs aan gewetenloze praktijken schuldig maakten.

Van huis uit waren zij geen handelsvolk. Dat zijn eerst geworden in de Ballingschap. Opmerkelijk is nu, dat zij in verschillende landen van Europa ook als handelsvolk zulk een overwegende positie innamen en nog innemen. Dit bewijst hun intellect, hun meerdere geestesgaven. En daarvan hebben zij ten nadeele van het volk maar al te vaak misbruik gemaakt.

Menigeen heeft in het klein al ervaren, dat de Jood hem te goochelen, te slim af was. En dat wekte dan wrevel tegen zijn handigheid. Een enkel voorbeeld. Een dorpsgeenoot had een Jood een dienst bewezen, toen deze met zijn kar niet voort kon. De Jood had hem bedankt en toegezegd, dat hij daarvoor een dubbeltje te goed had. Toen deze bij gelegenheid hem daaraan herinnerde, antwoordde de Jood heel handig: ik heb gezegd, dat je het dubbeltje te goed had, en als ik 't je nu geef, heb je het niet meer te goed! Een echt truce, waarmee menige Jood zoo handig is en

waardoor hij den achterdocht der medeburgers zoozeer opwekt.

In Duitschland was het vooral de hofprediker A. C. Stöcker, 1835—1909, die in het Jodendom een groot gevaar zag voor Duitschlands sociale ontwikkeling. De Joden namen vooral op handelsgebied een voorname plaats in. En de Joden-vijandige beweging onder leiding van Stöcker, stelde nu als doel de Joden van het maatschappelijk leven uit te sluiten, en zelfs uit het land te bannen. In het orgaan der Christelijke Sociale partij luidde het: „De Joden zijn vijanden van het vaderland, verrijken zich ten koste der andere burgers en stellen zich tot taak, geheel Duitschland aan hun macht te onderwerpen.“ Nu is het niet te ontkennen, dat de Joden door hun rijkdom, vaak door woeker en bedrog verkregen, den haat, bijzonder van het Deutsche volk hebben opgewekt. Dat de middenstand en de kleinhandel door het groot-kapitaal in verarmde positie kwamen en velen maatschappelijk ten gronde gingen, is voor een deel aan de Joodsche geldmagnaten te danken. In de jaren voor den oorlog vormden de Joden nauwelijks 1 pCt op de Duitsche bevolking, maar bijna 39 pCt der bankiers- en crediethuizen hoorden hun toe. Procentsgewijze gerekend, beschikten de nauwelijks 600.000 Joden over een kapitaalmacht alsof ze 20 miljoen in aantal waren en dit kapitaal breidde zich nog steeds uit. Begrijpelijk, dat men voor dien overheerschen invloed der Joden op het gebied van den handel beducht werd.

En door ditzelfde motief gedreven, verklaarde Mussert ten onzent op 22 Oct. '38 in een „Werkers-vergadering“ te Amsterdam: „Van het twaalf miljoen zielen tellende Joodse volk wonen een paar honderd duizend te midden van ons volk, grotendeels onvermengd, ten dele gemengd. Deze paar honderdduizend nemen geleidelijk maar zeker de Nederlandse bodem in bezit, gaan de handel beheersen, brengen de industrie onder hun macht en wat nog erger is, willen de opvoeding van de Nederlandse jeugd beheersen, recht spreken over het Nederlandse volk, uitmaken hoe het Nederlandse volk moet denken, zich gedragen, handelen. Dit is ondragelijk, dat dulden wij niet, nu niet en nooit, het is onze plicht daaraan een einde te maken.“ Zoo wordt ook in Nederland door ditzelfde economisch motief het antisemitisme aangestookt.

Nu ligt in het economisch motief een zekere waarheid. De Joodsche concurrentie is in de handels- en geldwereld zeker te vreezen. Ook maakten zij zich al te vaak aan verkeerde praktijken schuldig. Maar dat geeft anderen geen recht al de schuld op de Joden te leggen om de aandacht van eigen fouten en gebreken af te leiden; en nog minder recht hen op onmenselijke wijze te vervolgen en uit het land te jagen. Wel geeft het reden tot ernstige bezinning of men ook de meerdere capaciteiten der Joden op handelsgebied moet erkennen en door verhoogde inspanning den achterstand bij zich zelf moet trachten in te halen. Bovendien hebben de volken ook financieel van de meerdere capaciteiten der Joden groote voordeelen getrokken.

Het is dan ook weerzinwekkend onrechtvaardig, dat Dr Goebbels de verantwoordelijkheid voor de jongste vervolging in Duitschland eerst op het volk schoof, maar dat de Regeering ze drie dagen daarna als een spontane wraakoefening in haar decreten tegen de Joden goedkeurde. De woedende razzia had plaats in den nacht van 10 op 11 Nov. 1938. En reeds 12 Nov. volgden de Regeeringsdecreten. Zij werden aangekondigd als een „boete“ wegens „de vijandige houding van het Jodendom tegenover het Deutsche volk en rijk, die ook voor laffe moorden niet terugschrikt“. In 't kort komen ze hierop neer, dat de Joden van 1 Januari 1939 af van alle bedrijfsleiding worden uitgesloten; dat zij de schade, door de „verontwaardiging van het volk over het gestook van het internationale Jodendom tegen het nat.-socialistische Duitschland“ aan Joodsche zaken en woningen is aangericht, op eigen kosten terstond moeten herstellen; dat zij de aanspraken op uitkeeringen van de verzekeringsmaatschappijen aan de regeering moeten afdragen en door deze ten bate van het Rijk in beslag genomen worden; dat Joodsche dagbladen blijven verboden en Joodsche scholen gesloten; dat de Joden van Duitsche nationaliteit een contributie van 1 milliard mark moeten opbrengen.

Goering schalte het Joodsche vermogen op 8 milliard mark, zoodat de boete dan ongeveer 12 % zou bedragen. Anderen zeiden echter, dat dit een raming was van het vermogen der Joden vóór 1933 in Duitschland, Oostenrijk en Sudeten-Duitsche gebieden. Volgens Duitsche bankiers, die voortdurend met het „ariseeren“ van Joodsche zaken te doen hadden, zou het geheele vermogen slechts 2 à 2½ milliard bedragen, zoodat de boete alsdan ongeveer de helft van het Joodsche bezit zou zijn.

Geen wonder, dat de Pers in schier alle landen van West-Europa (behalve in Italië), en in Amerika, een vernietigend oordeel over deze razzia van het opgehitste publiek en over deze krenkende regeeringsdecreten velde.

UIT DE SCHRIFT

Christus, opgestaan, heeft Zijn vijanden overwonnen.

..... En dit woord is verbreid geworden bij de Joden tot op den huidigen dag. Mattheüs 28:15 b.

Opschriften en tekst van deze meditatie schijnen heelemaal niet met elkaar te kloppen.

Want als ge den tekst leest (en u de moeite geeft, ook de vorige verzen er bij te nemen) — nu, dan is de eerste indruk: hier wordt ons getekend de macht der leugen van het ongelooft.

Ge kent het verhaal wel, van die geschrokken militairen, die zich door de Joodsche leiders laten omkopen, overal rond te vertellen: „Zijn discipelen zijn des nachts gekomen, en hebben Hem gestolen, als wij sliepen!“

En deze leugen, zoo oerdom, heeft sukses: de massa laat zich suggereeren, en gelooft het praatje — ja, sterk is de macht der leugen...

Maar toch glanst hierachter de heerlijkheid van Jezus Christus, Dien de dood niet houden kon. Immers: „Die in den hemel woont, zal lachen!“

O, die lach des HEEREN! wie hooren het éerst in Jeruzalem de boodschap der Opstanding?

Juist zij, die er zich zoo erg bezorgd over hadden gemaakt — die daarom het graf lieten verzegelen, en onder militaire bewaking stelden —

daar! nauwelijks is het één etmaal later, of als een bliksemslag aan helderen hemel wordt 'trapport van het Romeinsche detachement bij hen ingediend: het graf is leeg! een aardbeving, een lichtgestalte, de steen weggewenteld...! Is Hij nu toch opgestaan? ja, verdwaasden:

„Bittere nijd van bitse vlegels, nacht- en grafwacht, zerk noch zegels, noch al 't woelende gebaar van uw priesterlijke schaar, kunnen 't groote Licht niet keeren, dat er op den Dag des Heeren, eer men 't licht des hemels zag, doorbreekt tot zoo held'ren dag!“

O, die lach des HEEREN! ze dachten, dat ze dien Jezus zoo prachtig onschadelijk hadden gemaakt, en die nieuwe beweging den kop ingedrukt — ziet ze daar zitten bij elkaar, met wanhopige oogen, ontselde gebaren — wat moet dat nu? hoe komen ze van Hem af?

Wacht! een leugen... juist die leugen, waarvoor ze eerst zoo benauwd waren geweest: soldaten, zegt nu toch dát!... en daar hadden ze het Sabbathgebod voor overtreden, zich opnieuw een onderhoud voor getroost met dien hooghartigen Pilatus!

Ziet ge het niet, dat Jezus Christus, de Opge-stane, Zijn vijanden heeft overwonnen? dat Hij op den achtergrond staat in die woedende vergadering, die zich naar alle kanten wringt, om tenminste hun figuur te redden, hun macht te behouden?

O, dat lachen des HEEREN! nóg woelen en bedenken de volken ijdelheid, nóg verwerpen de machten van ongelooft en leugen Hem, Die de Opstanding is en het Leven, nóg wordt de Verrezenen gehaat, ook in degenen, die Hem kennen en belijden als Borg en Zaligmaker, en in Zijn verzoenend sterven het rustpunt van hun hart vinden, in Zijn opwekking uit de dooden het fundament van hun geloof...

maar: Christus is opgestaan!

en daarom, al daverd de aarde van het geweld van den antichrist, DEN leugenmens, wiens voetstappen naderende zijn, ... de gemeente van dezen Levensvorst staat op elk Paaschfeest, wát? op iederen Zondag, wát? elken levensdag, bij het ledige graf, juichend:

De Heer is waarlijk opgestaan!

„Gij zijt de HEER: Uw kracht zal eeuwig zegepralen!“

O, dat lachen des HEEREN!

Over dat heilsfeit der Opstanding komt er uit Jozefs hof tweërlei boodschap naar Jeruzalem.

Naanst de boodschap der leugen, die bij de Joden gretig ingang gevonden heeft (en waarlijk niet alleen bij hen — we behoeven alleen maar te denken aan de modernistische theologie, die de leugen in een vroom gewaad heeft aanvaard en gepropageerd, ook inzake de Opstanding) —

... komt er een andere boodschap, het getuigenis der waarheid, naar Jeruzalem: o, dat Sathredin heeft er niet op gerekend, dat de hémel zelf het Opstandings-Evangelie heeft verkondigd, dat de Opge-stane Zelf in Zijn vorstelijke openbaringen het woord der engelen bezegelen gaat... en dat dit Evangelie van den Paaschvorst zijn triomftocht door de wereld aanvangt!

Zij meenen sterk te zijn — doch sterker dan hun domme, dwaze ongelooft is de macht van den Levensvorst, zich openbarend in zwakke en geringe visschers, die onverschrokken en bezielde pre-

diken: „deze Jezus, Dien gijlieden genomen en gekruisigd hebt, is uit de dooden opgestaan!“

Daar begint de triomftocht:

op één dag, den Pinksterdag, buigen drie duizend hun knie voor Christus, en laten zich doopen, en worden op hun beurt getuigen van den Verrezenen — straks worden priesters toegelicht tot de schare, die niemand tellen kan — op den weg naar Damaskus verschijnt de Opge-stane Zelf aan een der bitterste kerkvervolgers, dien de Geest omzet tot een der kroongetuigen van den Heer in de hemelen.

En is die boodschap, die prediking te sluiten?

Nee, ze gaat de wereld in, van stad tot stad, van land tot land, van volk tot volk: Hij, de levende Koning, Die de sleutels heeft der hel en des doods, moet heerschen tot aan de einden der aarde!

En overal openen zich harlen voor de kracht Zijner opstanding — blanken en bruinen, gelen en zwarten buigen zich voor Hem neer — Rachab en Babel worden vermeld onder degenen, die Hem kennen; ziet, de Filistijn en de Tyriër, met den Moor, deze is in Sion geboren, en dient Hem, Dien de HEERE gezalfd heeft over Sion, den berg Zijner heerlijkheid, Die de heidenen heeft tot Zijn erfdeel, en de einden der aarde tot Zijn bezitting!

Christus, opgestaan, heeft Zijn vijanden overwonnen.

Straks wordt dat in volten omvang openbaar, want eens zal aller oog Hem zien, ook degenen, die Hem doorstoken hebben — ja heeft, verhardend! schouw het aan: eens zal alle knie Hem hulde bidden.

En daarom mag Zijn geheiligd volk iederen Zondag opnieuw zingen van de rust, die het beschoren blijft, en verlangen naar den dag Zijner glorie!

J. SMELIK.

KERKELUK LEVEN

Censuurvraagstuk betreffende N.S.B.- en C.D.U.-leden.

Reeds ter Synode te Amsterdam in 1936 werd bij gelegenheid van de behandeling der vragen inzake N.S.B. en C.D.U. gezegd, dat de kerken geene censuur over verenigingen kunnen uitoefenen. Alsof die Synode dat met hare oordeelen over de beginselen van die beide, en met hare aanwijzingen, hoe de kerken inzake hare leden, die zich bij N.S.B. of C.D.U. aangesloten hebben, moeten handelen, gedaan zou hebben. En nog dezer dagen kon men in een kerkelijk blad lezen: „Zij (de kerk) kan de N.S.B. en de C.D.U. niet onder censuur stellen. Dat kan zij alleen personen, maar niet op grond van een politiek program, hoe kostelijk dit ook is, doch uitsluitend op grond van Schrift en belijdenis“.

Wat heeft echter de Synode te Amsterdam gedaan? Uitgesproken, dat bepaalde beginselen van N.S.B. en C.D.U. in strijd zijn met de Heilige Schrift, en wel aldus: „20. onder verwijzing naar den inhoud van dit rapport uit te spreken, dat er naar het oordeel der synode geen plaats is voor leden onzer gereformeerde kerken in organisaties, die van de in het rapport genoemde onschriftuurlijke dwalingen uitgaan, als daar zijn: het „Leidersbeginsel“, de nationalistische totalitaire machtsstaat, en de anti-militaristische verwerping van den oorlog in elken vorm“, Acta, art. 272, blz. 127. En vervolgens heeft zij gezegd, hoe de kerken optreden moeten tegen hare leden, die ook leden van N.S.B. of C.D.U. zijn.

Van censuur over verenigingen, over N.S.B. en C.D.U., is daarbij geene sprake, maar slechts van optreden tegen, en eventuele censuur over personen, leden dezer kerken, die ook tot N.S.B. of C.D.U. behooren. Maar de Synode heeft met dat besluit bepaalde beginselen van N.S.B. en C.D.U. veroordeeld, en wel als onschriftuurlijk, dus als in strijd met de Heilige Schrift. En zij heeft verklaard, dat vanwege die onschriftuurlijke dwalingen geene plaats voor leden onzer gereformeerde kerken is in de organisaties van N.S.B. en C.D.U. Want zich aansluiten bij deze organisaties en daarvan lid-zijn is een aanvaarden van die door deze Synode onschriftuurlijke dwalingen geoordeelde beginselen. Zulk zich aansluiten en lid-zijn, is eene daad, is eene belijdenis, en dus volgens deze synodale uitspraak eene onschriftuurlijke belijdenisdaad. En deswege moeten dan de kerken tegen hare leden, die deze onschriftuurlijke dwalingen blijken hun deel, hun lid-zijn van N.S.B. en C.D.U., aankleven, optreden, eventueel ook met censuur.

Dat gebeurt dan niet om dat lid-zijn als zoodanig, doch omdat zulk zich aansluiten en lid-zijn van N.S.B. en C.D.U. zoodanig belijdenis karakter draagt, en zulk eene daad is, n.l. eene belijdenis en daad van genoemde onschriftuurlijke dwalingen.

Dat is een synodaal besluiten en handelen geheel naar den eisch van Gods Woord, in overeenstemming met onze Belijdenis, en met het doen der Synode te Leeuwarden in 1920. In art. 36 belijden wij: „En hierover verwerpen wij de Wederdoopers en andere opvoerige menschen, en in het gemeen al degenen, die

de Overheers-
omstooten
deren, en v
menschen
veroordeeld
maatschapp
den met G
gers verwo
sprak uit:
geen plaats
grondslag v
64. Vermaa
eveneens zij
die „tweede
gen begeere
ongehooort
„Vermaa
danig zijn,
natuurlijk
13:1; II Pe

Kan men
Synode te
N.S.B. en C.
lijke optred
C.D.U. beho
de Synod
lijke dwa
sproken
nationalist
militarist
vorm, nle
Schrift.
Dat is d
Heeft de
aanzien van
noemde beg
overeenkom
en bewijze
teruggenom
censuur ge
strijd met,

Het komt
het juiste v
Hier mag
genoemde l
wacht word
sluiten onhe
En men
De Synod
of het lidm
veroordeeld
gehuld
schriftu
lidmaatscha
dat het e
schriftu
recht heeft
belijdenis
C.D.U. niet
gewezen, l
handeld mo
lidmaatscha
onschriftu
werkelijk a

Aantal Pr
Tegen m
in Synode
hoeding va
door de m
kens ander
komsten te
ook het an
niet vermi
wisseling v
Generale Sy
Hiertegen
zwaar heb
niet gespr
waaraan b
hebben.

Onze ker
overeenkom
wijs op Gen
het verban
Nederland
versiteit te
Kerken ve
gewone Ho
gen, als ad
zitting te n

Een voors
komen op t
met al de
verbonden
bleek dit a
wilde men
leeraren te
er niet and
school der
adviseurs t
de Theolog
niet eene li
Maar dat
Dan is he
met een ze